

МЕСЕЦА МАЈА, У 26. ДАНИ.

СПОМЕН СВЕТИХ
СВЕШТЕНОМУЧЕНИКА
ДРВАРСКИХ:
МИЛАНА (БАЊЦА) И
МИЛАНА (ГОЛУБОВИЋА).

НА ВЕЧЕРЊУ.

На Господе, Теби завапих ... **стихире, глас 4:**

Дар свештени од рода свештеног, * Христос дарова Цркви својој, Милана свехвалног, * свештеномученика Дрварског, * адаманта вјере и побожности. * Трпљењем мука и страдањима поразитељ демона, * и непоколебљив страдалник се показује, * вијенац мучеништва од Господа прими, * њега данас срцем и уснама, хвалимо и молимо: * Моли, о! Милане прехвални, Господа и Бога нашег, * да нам дарује мир и велику милост.

Двојицу истоимених свештеномученика, * похвалимо, браћо, и прославимо, * величајући њихова страдања и подвиге, * које претрпјеше од безбожних мучитеља * у Дрвару, Петровцу и Рисовцу. * О, преславни свештеномученици, * поразитељи демонске дрскости, и јеретичке безбожности, * вијенцима мучеништва данас овјенчани, * са свима светима Христа Бога славите. * Њега, о! свеблажени, усрдно молите, * да се избавимо од свих биједа и невоља.

Радуј се, данас, и весели Цркво Дрварска, * мученице велика и страдалнице, * свештеници твоји истоимени, * данас са хоровима мученика и светитеља, * на земљи и небесима славе се, * овјенчани вјенцима неувелим, * припремљеним од Господа нашега * Кога они на земљи трпљењем мука прославише * и непобједиви стубови вјере се показаше. **Слава ... глас 6:**

---

¹* аутор ове Мале (четверичне) службе је (највероватније) митрополит г. Хризостом (Јевтић) у време свог епископства у Бихаћко-петровачкој епархији. Текст је преузет из тзв. „Дабарског Србљака“ том 2, стр. 293-300, издање издавачке куће Митрополије Дабро-босанске „Дабар“, Добрунска Ријека, 2018. г.

Гвештенства достојни и богатства благодати, * показасте се свештеномученици славни, * подвиг вашег страдања Христос данас овјенча, вијенцима славе, * приготовљене светима његовим, * са којима данас ликујете, * а нас на земљи ваше прослављаче, молитвама кријепите, * да славимо Њега који вас прослави, * и сваку рану вашу зацјели. * О! свехвални свештеномученици Дрварски, * измолите мир од Бога и велику милост.

И сада ... **Богородичан, глас исти.**

На стиховним стихирама: Слава ... глас 8:

Наоружавши се вјером и љубављу божанском, * свештеници Господњи, на подвиг страдања изиђосте, * безбожност мучитеља неустрашиво поразисте, * а сву суровост њихову храбро презресте, * пут Христов вјернима показасте, * трпљењем мука у Дрвару, Петровцу и Рисовцу, * гдје вас у бездан бацише, * са мноштвом вјерне пастве ваше, * – састрадалницима многим, * који данас са вама ликују на небесима, * и са нама на земљи вапију: * О, двојице Миланā Дрварских, * молите милостивог Христа Бога нашег, * да дарује Цркви и свијету, мир и велику милост.

И сада ... **Богородичан, глас исти.**

Тропар, глас 8:

Двојица Миланā свештеномученикā Дрварских, * страдањем својим непријатеља побједише, * и вијенце славе од Бога примише, * њих усрдно молимо: * Молите милостивог Бога * за спасење душа наших.

НА ЈУТРЕЊУ.

Канон, глас 8.

Пјесма 1. Ирмос:

Прошавши воду Црвеног мора као по сувом, * и побјегавши од зла египатског многобоштва, * Израиљћанин клицаше: * Избавитељу и Богу нашем, пјевајмо.

Гвештеномученици Дрварски, подвиг страдања божанском благодаћу претрпјесте, * сачувавши, притом, вјеру и љубав божанску, * Правде вијенце примисте.

Главу мученика наслѣдисте, свештенотученици славни, * и благодат да се молите за нас ваше прослављаче.

Га анђелима и светима ликујете на небесима, * нас, пак, на земљи, ваше прослављаче, * избављајте од свих невоља и напада непријатеља.

Богородичан:

Родивши неизрециво Премудрост Божанску и Ријеч, * излијечи рану душе моје, * и болест срца мога укроти, Пречиста.

Пјесма 3. Ирмос:

Ти си поуздање онима који Ти притичу, Господе, * Ти си свјетлост онима у тами, * и пјева те дух мој.

Одсјецање дијелова тијела твога, * и паљење браде твоје, не уплашише те, * охрабрење састрадалницима твојим био си, * Милане свехвални.

Муке свакојаке трпећи, * страдалници достојни хвале показасте се, * истоимени свештенотученици Дрварски.

Имајући милост код Господа, * дародавца утјехе страдалницима и мученицима, молите, о! свехвални, * да пуноћу благиости своје излије, на страдајући род наш православни.

Богородичан:

Гмушеност колебљивих помисли мојих устави, пресвета Мати Божија, * а ум мој управи к разумјевању Рођења твога.

Сједалан, глас 4:

Подвизима мучеништва украшени, * без страха и трепета стадосте пред мучитеље, * са страхом Господњим, пак, као Израиљ некада, * сву силу њихову суновратисте; * а бацање у бездан јаме Рисовачке, * са мноштвом мученика Дрварских, Бихаћких и Петровачких, * као полагање у гроб мирно примисте, * из кога славно као свештенотученици јависте се, * славећи Господа свога, * који вас вијенцима мученика украси, * свехвални.

[Два пута.]

Слава ... и сада ... Богородичан, глас исти:

Онај који сједи на крилима херувимским, * и борави у наручју Очево, * на њедрима твојим, Владарко, * као на свом светом престолу сједи, * оваплоћени Бог Слово, * који се зацари над свим народима и племенима, * Њему умну пјесму пјевамо. * Њега моли, * о! пресвета Владарко, * за спасење душа наших.

Или: Крстобогородичан:

Видећи на крсту распета, * Сина у наручју ношена, * и мајчиним
млијеком дојена, * Дјева и Мати плачући питаше: * Како је
могуће, * о! Сине и Боже мој, * Утјехо Израиљева и Свјетлости свијета,
* да од руку безаконика̄ будеш разапет и попљуван?

Пјесма 4. Ирмос:

Чух, Господе, тајну твога промишљања, и разумјех дјела твоја, * и
прославих божанство твоје.

Умудрите нас ваше прослављаче, * свештеномученици
преславни, * да достојно славимо и величамо мученике и
исповједнике вјере православне.

Да се ми * прослављачи ваши * избавимо од сваке пријетње
демонске и кушања, * свештеномученици Дрварски, молите.

Нити живот, * нити смрт, * нити садашња, нити будућа добра, *
нити огањ, * нити ране, * богољубиви оци, * не одвојише вас
од Љубави Божије.

Богородичан:

Гијање Очево прије сваког времена, * твојим рођењем, * постаде
свјетлост свијета у времену, – Христос Господ; * Њега моли, *
о! пресвета Мати, * да просвјетли душе наше.

Пјесма 5. Ирмос:

Зором ранећи вапијемо Ти Господе, * спаси нас, * јер Ти си Бог
наш, * осим тебе другог Бога не знамо.

Украс мученика̄ постадосте, * славни, * подносећи муке
свакојаке, * будите вјерним, * молимо вас, * стијена вјере
необориве.

Главе божанске удостојивши се, * и нас, * свехвални, *
удостојите * молитвама вашим.

Побјеђени љубављу божанском, * ослободисте се овоземних
страсти, * и Богу мученичким подвигом угодисте, *
прехвални.

Богородичан:

Онога Кога си родила, – Бога Слова, * Дјево Пречиста, * усрдно
моли за спасење душа наших.

Пјесма 6. Ирмос:

Многобројна су моја безакоња, * очисти ме Спаситељу, * и из дубине зала изведи ме, * молим се; * к Теби вапијем, услиши ме, * Боже спасења мога.

Ревносни поборници спасоносне побожности, * и немилосрдни изобличитељи јеретичког безумља бисте, * прехвални, * избавите и нас од сваког безумља.

Будите нам пред Господом, * о! свехвални свештеномученици, * тврђава поуздања, и стијена постојаности * у вјери и побожности.

Барљиве славе одрекосте се, * вјечној се прибројасте, * мученичким страдањем, * свештеномученици Дрварски. **Богородичан:**

Свјетлост из Витлејема засија свијету, * родивши се од Тебе, * Дјево, * Христос Господ, * одгнавши мрак грјеховни, просвијетли васељену.

Кондак, глас 4:

Крстом Христовим, * – непобједивим штитом вјере, * безбожност јеретичку и мржњу њихову * храбро побиједисте, * вијенац славе од Бога примисте, * у Цркви се славите, * као свештеномученици славни.

Синаксар.

Месеца маја, у 26^{-ти} дан

вршимо спомен на свештеномученике

Милана (Бањаца) и Милана (Голубовића) Дрварске.

Ви предивни Христови угодници бише свештеници Цркве Божије у Дрвару када започе гоњење Цркве Христове и вјерних њених од стране хрватских усташа 1941. године. Највеће муке претрпјеше, на које их ставише њихови мучитељи, али чврсти и непоколебљиви у вјери остадоше Христа ради. Духовној пастви својој примјер вјере и побожности бише.

Њиховим молитвама, Господе Исусе Христе, Сине Божији, помилуј и спаси нас. **Амин.**

Пјесма 7. Ирмос:

Некада из Јудеје у Вавилон дођоше младићи, * и вјером у Тројицу погасише пламен огњени пећи, * пјевајући: * Боже отаца, благословен (је)си.

Без страха смртнога * и роптања тегобног, * мучења поднијесте, * безбожне мучитеље трпљењем посрамисте, * имајући вас као заступнике * и молитвенике пред Богом, певамо: * Боже отаца наших, благословен (је)си.

Тијело на муке предавши, * вјечни живот наслиједисте, * приговорљен онима који знају пјевати: * Боже отаца наших, благословен (је)си.

Бездан Рисовачки не могаше сакрити злочин безбожних, * вас, пак, показа славним мученицима * који у њој пјевате: * Боже отаца наших, благословен (је)си.

Богородичан:

Господар свега и Створитељ, * кроз утробу твоју дође у свијет, * Пресвета; * славећи те као Богородицу, * православно пјевамо: * Боже отаца наших, благословен (је)си.

Пјесма 8. Ирмос:

Седам пута мучитељ халдејски, * побожним младићима, жестоко пећ разгори, * видјевши, пак, * ове спасене јачом силом, * Творцу и избавитељу клицаше: * Младићи славите, * свештеници пјевајте, * људи величајте Га у све векове.

Борећи се са свакојаким мукама и невољама, * биједама и искушењима, * приводимо вас к Богу, као наше заступнике и молитвенике, * вапијући: * Не престајте, * о! свеблажени свештеномученици Дрварски, * молити се за нас који величамо свету успомену вашу.

Гвезан веригама гријеха, * и ланцима страсти мојих окован, * немоћан ослободити се, * молим вашу помоћ, * свехвални свештеномученици, * притеците ми у помоћ молитвама вашим.

Божанском благодаћу озарени, * са небеским чиновима Бога славећи, * и радујући се, * укажите милост исцјељења, * молитвама вашим, * онима који вас с љубављу величају, * и са вјером пјевају: * Људи, величајте Христа у векове.

Богородичан:

Родивши Избавитеља од свих окова гријеховних, * Пресвета Дјево и Мати, * избави ме од помисли гријеховних.

Пјесма 9. Ирмос:

Бога људи не могу видјети, * на Њега не смију ни анђелски чиновни гледати, * тобом, пак, Пречиста, * јави се људима Ријеч оваплоћена, * кога величајући с небеским војскама, * Тебе као блажену славимо.

Идући на страдање, свети мученици, * заједно са народом твојим, * ишли сте као Христос на Голготу, * и поднијели жртву Жртве ради, * зато се радујете са мученицима у наручју Авраамовом, * и пјевате с њима: * Свет, Свет, Свет (је)си Боже наш.

Част и похвалу приносимо вама, свештенотученици, * јер вам Господ истка ризу спаситељску, * крвљу мученичком проткану, * Њега молите за спасење наше.

Бво двојице истоимених свештенотученика, * којима похвалне пјесме узносимо, * због великих страдања која претрпјеше, * за Христа Бога нашег.

Богородичан:

Бвета Царице Богородице, * која си родила незлазну Свјетлост, * опроштај нам испроси од Сина твога и Бога, * молитвама Твојим и славних свештенотученика.

Свјетилни:

Прошавши кроз муке и страдање, * као злато кроз огањ ватрени, * показасте се сјајнији од злата, * и савршени дар од Бога Цркви светој, * свештенотученици славни.

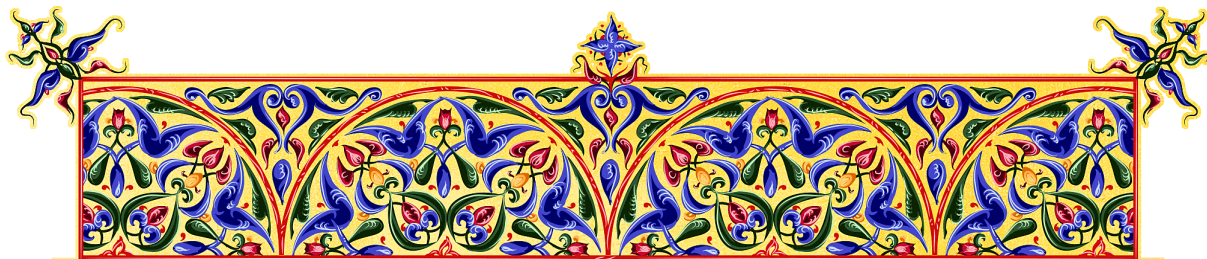
Слава ... **и** сада ... Богородичан, глас исти:

Твојим моћним покровом закрили нас, * Пресвета Дјево, * и неповријеђене сачувај * од свих видљивих и невидљивих непријатеља, * молимо те.

НА ЛИТУРГИЈИ.

Служба свештенотученицима.

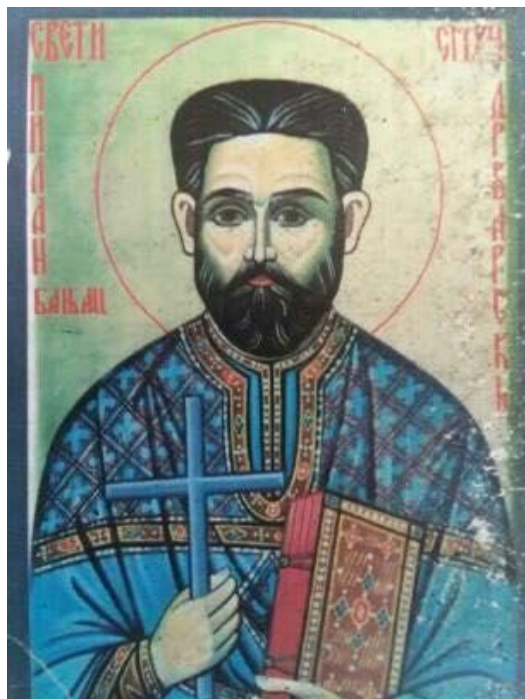

КРАТКИ ЖИВОТОПИСИ.*2

ЈЕРЕЈ МИЛАН БАЊАЦ, ПАРОХ У ДРВАРУ.

Милан Бањац је рођен је 11. фебруара 1886. г. у Дрвару. Богословско-учитељску школу је завршио у Призрену, а 1910. године је рукоположен за свештеника у Бања Луци. Неко време је провео на парохијама у Раткову и Великом Цвјетнићу, одакле је 1914. г. интерниран у Арад. По завршетку I светског рата постављен је за пароха у Дрвару, где га је рат и затекао. Одликован је Орденом Св. Саве V степена.

Усташе су га 14. јуна 1941. г. ухапсиле у Дрвару са још 30 истакнутих Срба. Цела група је одведена у Босански Петровац и затворена је у затвор бившег Среског начелства. Одатле су 16. јуна одведени на Рисову Греду код једне пећине, која се налази изнад села Рисовца у Крњеушкој општини, на граници Босанско-петровачког и Босанско-крупског среза. Крај пећине су сви побијени и бачени у понор, изузев неких који су се бекством спасли.

Преживели су после рата сведочили да су свештеника Милана највише мучили. Одрезали су му руке, уши и нос. Заповедник одреда, који је ухватио о. Милана, презивао се Шњарић (иначе бивши поручник југословенске војске), а његов заменик злогласни Капетановић, усташки поручник, родом из Херцеговине.

---

*2 преузето из књиге протојереја Велибора В. Џомића [„Усташки злочини над српским свештеницима“](#), издавач: Светигора, 1995. г. и минималнодопуњено из других чланака пронађених на онтернету.

Када су му секли нос и уши, потурајући му у уста одсечене делове тела, говорили су му: „Лижи, попе, твоју пасју крв“. Младић Бобо Крецо из Дрвара је узвикнуо: „Доле усташе!“, „Доле Анте Павелић“, а у тај мах митраљески рафал је размрскао младићево чело и покосио све недужне новомученике.

Заједно са њима убијен је и у јаму бачен Чађевички свештеник Милан Голубовић, који је вршио дужност васпитача у Шегртском дому у Мостару.

ЋЕЋЕЈ МИЛАН ГОЛУБОВИЋ, ПАРОХ У ЧАЋЕВЦИМА.

О биографских података свештеника Милана Голубовића нисмо успели да дођемо. Убијен је 16. јуна 1941. г. код једне пећине близу села Рисовца, општина Крњеушка. Заједно са њим мученички је пострадао и Милан Бањац, парох Дрварски.

На редовном заседању Св. архијерејског сабора СПЦ, 20. маја 2003. г., на предлог епископа Бихаћко-петровачког, убројани су у Сабор светих свештеномученика Цркве Божије. Њихов спомен врши се 26. маја (08. јуна по н. к.).

✱ НОВИЊ СЕРБАНКА „РРЕ ГОД РЛ БЛАПРАДѦ. © НОВИ СРЕДНАК 2025. ГОД. У БЕОГРАДУ. ✱